

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2009 m. liepos 9 d.

kuriuo nustatomi ekologiniai kriterijai, taikomi suteikiant Bendrijos ekologinį ženklą turistų apgyvendinimo paslaugoms

(pranešta dokumentu Nr. C(2009) 5619)

(Tekstas svarbus EEE)

(2009/578/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2000 m. liepos 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1980/2000 dėl pakeistos Bendrijos ekologinio ženklo suteikimo sistemos ⁽¹⁾, ypač į jo 6 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą,

pasikonsultavusi su Europos Sąjungos ekologinio ženklavimo valdyba,

kadangi:

(1) Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1980/2000 Bendrijos ekologinį ženklą galima suteikti produktui, pasižyminčiam tokiomis savybėmis, dėl kurių jis galėtų labai prisidėti gerinant pagrindinius aplinkos aspektus.

(2) Reglamente (EB) Nr. 1980/2000 numatyta, kad konkretūs ekologinio ženklo kriterijai, rengiami remiantis Europos Sąjungos ekologinio ženklavimo valdybos parengtais kriterijais, turi būti nustatomi pagal produktų grupes.

(3) Reglamente taip pat numatyta, kad ekologinio ženklo kriterijai ir su tais kriterijais susiję vertinimo ir patikros reikalavimai turi būti persvarstyti laiku, dar nepasibaigus konkrečiai produktų grupei taikomų kriterijų galiojimo laikotarpiui.

(4) Vadovaujantis Reglamentu (EB) Nr. 1980/2000 laiku persvarstyti ekologiniai kriterijai ir su jais susiję vertinimo ir patikros reikalavimai, nustatyti 2003 m. balandžio 14 d. Komisijos sprendimu 2003/287/EB, nustatančiu ekologinius kriterijus, taikomus suteikiant Bendrijos ekologinį ženklą turistų apgyvendinimo paslaugoms ⁽²⁾. Tie ekologiniai kriterijai ir su jais susiję vertinimo bei patikros reikalavimai galioja iki 2009 m. spalio 31 d.

(5) Atsižvelgiant į minėtą persvarstymą tikslinga iš dalies pakeisti produktų grupės apibrėžtį ir nustatyti naujus ekologinius kriterijus siekiant, kad būtų paisoma mokslo pažangos ir rinkos pokyčių.

(6) Ekologiniai kriterijai ir su jais susiję vertinimo bei patikros reikalavimai turėtų galioti ketverius metus nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

(7) Kalbant apie turistų apgyvendinimo paslaugas, ekologinius kriterijus reikėtų skirstyti į privalomuosius ir neprivalomuosius.

(8) Atsižvelgiant į labai mažų įmonių, apibrėžtų 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB dėl labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių apibrėžties ⁽³⁾, ribotus išteklius ir ypatingą svarbą šioje produktų grupėje, derėtų joms taikomą mokestį už ekologinio ženklo paraiškas ir naudojimą sumažinti dar daugiau, nei numatyta Reglamente (EB) Nr. 1980/2000 ir 2000 m. lapkričio 10 d. Komisijos sprendimu 2000/728/EB, nustatančiu Bendrijos ekologinio ženklo paraiškos ir metinius mokesčius ⁽⁴⁾, 1 ir 2 straipsniuose, remiantis Sprendimo 2000/728/EB 5 straipsniu.

⁽²⁾ OL L 102, 2003 4 24, p. 82.

⁽³⁾ OL L 124, 2003 5 20, p. 36.

⁽⁴⁾ OL L 293, 2000 11 22, p. 18.

⁽¹⁾ OL L 237, 2000 9 21, p. 1.

- (9) Todėl Sprendimas 2003/287/EB turėtų būti pakeistas.
- (10) Paslaugų teikėjams, kurių paslaugoms remiantis Sprendime 2003/287/EB nurodytais kriterijais suteiktas turistų apgyvendinimo paslaugoms suteikiamas ekologinis ženklas, reikėtų suteikti pereinamąjį laikotarpį, kad šie paslaugų teikėjai turėtų pakankamai laiko savo paslaugas pritaikyti taip, jog jos atitiktų persvarstytus kriterijus ir reikalavimus. Paslaugų teikėjams taip pat reikėtų leisti teikti paraiškas, parengtas pagal Sprendime 2003/287/EB nustatytus kriterijus arba pagal šiame sprendime nustatytus kriterijus, tol, kol Sprendimas 2003/287/EB nustos galioti.
- (11) Šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (EB) Nr. 1980/2000 17 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,
- a) priklausyti produktų grupei „turistų apgyvendinimo paslaugos“;
- b) atitikti visus šio sprendimo priedo A skirsnyje nustatytus kriterijus;
- c) atitikti pakankamai šio sprendimo priedo B skirsnyje nustatytų kriterijų, kad būtų įvertintos reikiamu balų, nurodytų 2 ir 3 dalyse, skaičiumi.
2. Taikant 1 dalies c punktą, turistų apgyvendinimo paslaugos turi būti įvertintos bent 20 balų už pagrindinę paslaugą.
3. 2 dalyje nurodytas balų skaičius padidinamas toliau nurodytais balais, jeigu paslaugas teikia ta pati turistų apgyvendinimo paslaugų administracija arba jų savininkas:

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Produktų grupė „turistų apgyvendinimo paslaugos“ apima už tam tikrą mokestį suteikiamą apgyvendinimą apsaugotuose ir tinkamai įrengtuose nakvynės kambariuose, kuriuose yra bent lova, ir šis apgyvendinimas turistams, keliautojams ar nuomininkams siūlomas kaip pagrindinė paslauga.

Teikiant apgyvendinimo apsaugotuose nakvynės kambariuose paslaugas, taip pat gali būti teikiamos maitinimo paslaugos ir suteikiama galimybė užsiimti sveikatingumo bei laisvalaikio veikla ir (arba) galimybė naudotis žaliosiomis zonomis.

2. Pagal šį sprendimą į maitinimo paslaugas įeina pusryčiai; sveikatingumo bei laisvalaikio veiklai ir (arba) įrenginiams priskiriamos saunos, baseinai ir kiti panašūs įrenginiai, esantys apgyvendinimo vietos teritorijoje, o žaliosioms zonoms priskiriami svečiams atviri parkai ir sodai.

3. Šiame sprendime taikoma Rekomendacijoje 2003/361/EB pateikta labai mažų įmonių apibrėžtis.

2 straipsnis

1. Kad turistų apgyvendinimo paslaugoms pagal Reglamentą (EB) Nr. 1980/2000 būtų suteiktas Bendrijos ekologinis ženklas (toliau – ekologinis ženklas), turistų apgyvendinimo paslaugos turi atitikti visus šiuos reikalavimus:

- a) trys balai už maitinimo paslaugas;
- b) trys balai už žaliąsias zonas ir (arba) lauko teritoriją, kuriomis svečiai gali naudotis;
- c) trys balai už sveikatingumo ir (arba) laisvalaikio veiklą arba penki balai, jeigu laisvalaikio ir (arba) sveikatingumo veikla vyksta sveikatingumo centre.

3 straipsnis

1. Nukrypstant nuo Sprendimo 2000/728/EB 1 straipsnio 3 dalies, jeigu paraišką gauti ekologinį ženklą pateikia labai maža įmonė, paraiškos mokestis sumažinamas 75 % ir daugiau negali būti mažinamas.

2. Nukrypstant nuo Sprendimo 2000/728/EB 2 straipsnio 5 dalies pirmojo sakinio, mažiausias metinis labai mažoms įmonėms taikomas ekologinio ženklo naudojimo mokestis yra 100 EUR.

3. Metinė visų turistų apgyvendinimo paslaugų pardavimo apimtis apskaičiuojama dauginant paslaugos suteikimo kainą iš nakvynių skaičiaus ir gautą sandaugą sumažinant 50 %. Paslaugos suteikimo kaina laikomas vidutinis mokestis, kurį svečias moka už nakvynę, įskaitant visas paslaugas, už kurias papildomas mokestis neimamas.

4. Taikomi Sprendimo 2000/728/EB 2 straipsnio 6–10 dalyse nustatyti mažiausio metinio mokesčio sumažinimai.

4 straipsnis

Produktų grupei „turistų apgyvendinimo paslaugos“ taikomi ekologiniai kriterijai ir susiję vertinimo bei patikros reikalavimai galioja ketverius metus nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

5 straipsnis

Administravimo tikslais produktų grupei „turistų apgyvendinimo paslaugos“ suteikiamas kodo numeris „025“.

6 straipsnis

Sprendimas 2003/287/EB panaikinamas.

7 straipsnis

1. Produktų grupei „turistų apgyvendinimo paslaugos“ priklausančios paraiškos gauti ekologinį ženklą, pateiktos iki šio sprendimo priėmimo dienos, vertinamos pagal Sprendime 2003/287/EB nustatytas sąlygas.

2. Produktų grupei „turistų apgyvendinimo paslaugos“ priklausančios paraiškos gauti ekologinį ženklą, pateiktos po

šio sprendimo priėmimo dienos, bet ne vėliau kaip 2009 m. spalio 31 d., gali būti grindžiamos Sprendime 2003/287/EB arba šiame sprendime nustatytais kriterijais.

Tos paraiškos vertinamos pagal kriterijus, kuriais yra grindžiamos.

3. Jeigu ekologinis ženklas suteikiamas remiantis paraiška, vertinama pagal Sprendime 2003/287/EB nustatytus kriterijus, tas ekologinis ženklas gali būti naudojamas 12 mėnesių nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

8 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2009 m. liepos 9 d.

Komisijos vardu

Stavros DIMAS

Komisijos narys

PRIEDAS

BENDROSIOS NUOSTATOS**Šių kriterijų tikslai**

Šiais kriterijais siekiama apriboti pagrindinį poveikį, kurį aplinkai daro trys turistų apgyvendinimo paslaugų teikimo ciklo etapai (paslaugos pirkimas, jos suteikimas ir atliekos). Visų pirma jais siekiama:

- riboti energijos vartojimą,
- riboti vandens naudojimą,
- riboti atliekų susidarymą,
- sudaryti palankias sąlygas naudoti atsinaujinančiuosius išteklius bei medžiagas, kurios yra ne tokios kenksmingos aplinkai,
- skatinti informavimą apie aplinką ir šios srities švietimą.

Vertinimo ir patikros reikalavimai

Konkretūs vertinimo ir patikros reikalavimai pateikti prie kiekvieno A ir B skirsniuose nurodyto kriterijaus. Prireikus gali būti naudojami kiti bandymo metodai ir standartai, negu nurodyta kiekvieno kriterijaus apraše, jeigu jų lygiavertiškumą patvirtina paraišką vertinanti kompetentinga institucija. Kai reikalaujama, kad pareiškėjas pateiktų deklaracijas, dokumentus, analizes, bandymų ataskaitas ar kitus įrodymus, kuriais patvirtinama, kad kriterijų yra laikomasi, tai reiškia, kad visi šie dokumentai gali būti parengti atitinkamai pareiškėjo ir (arba) jo tiekėjo (tiekėjų), ir (arba) jų tiekėjo (tiekėjų) ir t. t.

Kompetentingos institucijos, prieš išduodamos licenciją, atlieka patikras vietoje.

Prireikus kompetentingos institucijos gali pareikalauti pagrindiamųjų dokumentų ir atlikti nepriklausomas patikras. Licencijos galiojimo laikotarpiu kompetentingos institucijos stebi, ar kriterijų laikomasi.

Rekomenduojama, kad vertindamos paraiškas ir tikrindamos, kaip laikomasi kriterijų, kompetentingos institucijos atsižvelgtų į pripažintų aplinkosaugos vadybos sistemų, pavyzdžiui, AVAS (angl. EMAS) arba ISO 14001, diegimą. (Pastaba. Tokių vadybos sistemų diegti neprivaloma.)

Bendrieji reikalavimai

Pareiškėjas, norintis teikti paraišką gauti ekologinį ženklą, turi laikytis Bendrijos, nacionalinių ir vietos teisinių reikalavimų. Visų pirma užtikrinama, kad:

1. fizinė struktūra pastatyta teisėtai, atsižvelgta į visus atitinkamus teritorijos, kurioje ji pastatyta, įstatymus ir kitus teisės aktus, visų pirma susijusius su kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimu;
2. fizinė struktūra atitinka Bendrijos, nacionalinių ir vietos teisės aktų bei nuostatų reikalavimus, susijusius su energijos taupymu, vandens ištekliais, vandens valymu ir šalinimu, atliekų surinkimu ir šalinimu, įrangos technine priežiūra ir aptarnavimu, saugos ir sveikatos sistema;
3. įmonė veikia ir yra registruota laikantis nacionalinių ir (arba) vietos teisės aktų, o jos darbuotojai yra pagal teisės aktų reikalavimus įdarbinti ir apdrausti.

A SKIRSNIS

PRIVALOMIEJI KRITERIJAI, NURODYTI 2 STRAIPSNIO 1 DALYJE**ENERGIJA****1. Elektros energija iš atsinaujinančiųjų šaltinių**

Ne mažiau kaip 50 % visais tikslais naudojamos elektros energijos gaunama iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių, apibrėžtų 2001 m. rugsejo 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/77/EB ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ OL L 283, 2001 10 27, p. 33.

Šis kriterijus netaikomas toms turistų apgyvendinimo vietoms, kurios neturi galimybės patekti į rinką, kurioje siūloma iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių pagaminta elektros energija.

Bent dvejų metų privalomi sutarties apribojimai (pavyzdžiui, sankcijų numatymas), taikomi pakeitus energijos tiekėją, gali būti laikomi galimybės patekti į rinką, kurioje siūloma iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių gaminama elektros energija, neturėjimu.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia elektros energijos tiekėjo deklaraciją (arba su juo sudarytą sutartį), kurioje nurodyta atsinaujinančiojo (-ių) energijos šaltinio (-ių) pobūdis, tiekiamos elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių, procentinė dalis, naudojamų katilų (šilumos generatorių) dokumentai, jeigu tokie yra, ir didžiausia procentinė elektros energijos, kuri gali būti tiekiamą, dalis. Pagal Direktyvą 2001/77/EB atsinaujinantieji energijos šaltiniai – tai atsinaujinantieji neiškastiniai energijos šaltiniai (vėjas, saulė, geoterminės bangos, potvyniai, vanduo, biomasė, švartyno dujos, nuotekų valymo įrenginių dujos ir biodujos). Jeigu turistų apgyvendinimo vieta neturi galimybės patekti į rinką, kurioje siūloma energija iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių, reikia pateikti dokumentus, iš kurių matyti, kad buvo prašyta atsinaujinančiosios energijos.

2. Anglys ir sunkiosios alyvos

Sunkiąsias alyvas, kurių sieros koncentracija didesnė kaip 0,1 %, ir anglis draudžiama naudoti kaip energijos šaltinį. Dekoratyviniuose židiniuose kūrenamoms anglims šis kriterijus netaikomas.

Šis kriterijus taikomas tik toms turistų apgyvendinimo vietoms, kurios turi nepriklausomą šildymo sistemą.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją, kurioje nurodytas naudojamų energijos šaltinių pobūdis.

3. Naudingumas ir šilumos gamyba

Jeigu suteikto ekologinio ženklo galiojimo laikotarpiu įrengiamas naujas šilumos gamybos įrenginys, tai turi būti didelio naudingumo termofikacijos įrenginys (kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/8/EB 3 straipsnyje ir III priede ⁽¹⁾), šilumos siurblys arba efektyviai energiją naudojantis katilas. Pastaruoju atveju tokio katilo naudingumas yra 4 žvaigždutė (apie 92 % esant 50 °C temperatūrai ir 95 % esant 70 °C temperatūrai), matuojant pagal Tarybos direktyvą 92/42/EEB ⁽²⁾, arba pagal atitinkamas produktų normas ir taisykles, nustatytas tiems katilams, kuriems ši direktyva netaikoma.

Esami skystąjį arba dujinį kurą deginantys karšto vandens katilai, apibrėžti Direktyvoje 92/42/EEB, atitinka bent trims žvaigždutėms lygiavertius naudingumo standartus, kaip nustatyta toje direktyvoje. Esami termofikacijos įrenginiai atitinka Direktyvoje 2004/8/EB pateiktą didelio naudingumo apibrėžtį. Katilų, kuriems netaikoma Direktyva 92/42/EEB ⁽³⁾, naudingumas atitinka gamintojo instrukcijas bei nacionalinius ir vietos teisės aktus, kuriais reglamentuojamas naudingumas, bet neleidžiama, kad tokių katilų (išskyrus biomasės katilus) naudingumas būtų mažesnis kaip 88 %.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia iš darbuotojo, atsakingo už katilo pardavimą ir (arba) techninę priežiūrą, gautą techninę specifikaciją, kurioje nurodytas katilo naudingumas.

4. Oro kondicionavimas

Bet kokio buitinio oro kondicionieriaus, įsigyto suteikto ekologinio ženklo galiojimo laikotarpiu, elektros energijos sąnaudų klasė turi būti bent A, kaip nustatyta Komisijos direktyvoje 2002/31/EB ⁽⁴⁾, arba kondicionierius turi atitinkamai efektyviai naudoti energiją.

Pastaba. Šis kriterijus netaikomas tiems oro kondicionieriams, kurie yra įtaisai, galintys naudoti ir kitus energijos šaltinius, arba įtaisai oras – vanduo ir vanduo – vanduo, arba įrenginiai, kurių galia (aušinimo galia) didesnė kaip 12 kW.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia gamintojo arba už oro kondicionavimo sistemos įrengimą, pardavimą ir (arba) techninę priežiūrą atsakingų profesionalių specialistų parengtas technines specifikacijas.

⁽¹⁾ OL L 52, 2004 2 21, p. 50.

⁽²⁾ OL L 167, 1992 6 22, p. 17.

⁽³⁾ Direktyvos 92/42/EEB 3 straipsnyje nurodyti katilai, kuriems ši direktyva netaikoma; tai karšto vandens katilai, kurie gali deginti įvairių kurą, taip pat kietą; labai greitai vandens šildymo įrenginiai; katilai, skirti kurui, kurio savybės labai skiriasi nuo įprastinio parduodamo skystojo arba dujinio kuro (pramoninėms atliekinėms dujoms, biodujoms ir pan.), deginti; viryklės ir prietaisai, skirti daugiausia patalpoms, kuriose jie yra įrengti, šildyti bei papildomai tiekti joms karštą vandenį centriniam šildymui ir sanitariniams tikslais.

⁽⁴⁾ OL L 86, 2002 4 3, p. 26.

5. Pastatų energijos vartojimo efektyvumas

Turistų apgyvendinimo vietos atitinka nacionalinius teisės aktus ir pastatams taikomas vietos nuostatas, susijusias su pastatų energijos vartojimo efektyvumu ir energiniu naudingumu.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia pastato energinio naudingumo sertifikatą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/91/EB ⁽¹⁾ arba, jeigu tokių sertifikatų nacionalinėje įgyvendinimo sistemoje nėra, – nepriklausomo eksperto atlikto pastatų energinio naudingumo audito rezultatus.

6. Langų sandarumas

Visi šildomų ir (arba) oro kondicionierių turinčių kambarių bei bendrų patalpų langai yra atitinkamo šiluminio sandarumo atsižvelgiant į vietos taisykles bei klimatą ir turi pakankamą garso izoliaciją.

Visi šildomų ir (arba) oro kondicionierių turinčių kambarių bei bendrų patalpų langai, papildomai įstatyti arba suremontuoti gavus Bendrijos ekologinį ženklą, atitinka Direktyvos 2002/91/EB (4, 5 ir 6 straipsnių) reikalavimus ir Tarybos direktyvą 89/106/EEB ⁽²⁾ bei susijusius nacionalinius techninius jų įgyvendinimo teisės aktus.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia profesionalaus specialisto parengtą deklaraciją, kurioje nurodoma, kad šio kriterijaus laikomasi, ir pateikiami šilumos perdavimo koeficientai (U-vertė). Kalbant apie langus, kurie atitinka Direktyvą 2002/91/EB, pareiškėjas pateikia pastato energinio naudingumo sertifikatą arba, jeigu tokių sertifikatų nacionalinėje įgyvendinimo sistemoje nėra, – surinkėjo deklaraciją.

7. Šildymo arba oro kondicionavimo išjungimas

Jeigu šildymas ir (arba) oro kondicionavimas automatiškai neišsijungia, kai langai atidaryti, turi būti aiškiai matoma informacija, kurioje svečiui primenama uždaryti langą (-us), kai veikia šildymas arba oro kondicionavimas. Įrengiamas automatinis atskirų šildymo ir (arba) oro kondicionavimo sistemų, įsigytų gavus Bendrijos ekologinį ženklą, išjungimas, kai langai atidaryti.

Šis kriterijus taikomas tik toms turistų apgyvendinimo vietoms, kuriose įrengtas šildymas ir (arba) oro kondicionavimas.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir informacijos svečiams tekstą (kai taikytina).

8. Šviesų išjungimas

Jeigu kambariye šviesa automatiškai neišsijungia, turi būti aiškiai matomas prašymas, kad išeidami iš kambario svečiai išjungtų šviesą.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir informavimo tvarką.

9. Efektyviai energiją vartojančios elektros lemputės

a) Ne mažiau kaip 80 % visų turistų apgyvendinimo vietoje naudojamų elektros lempučių energijos vartojimo efektyvumas yra A klasės, kaip nustatyta Komisijos direktyvoje 98/11/EB ⁽³⁾. Šis reikalavimas netaikomas šviesos įrangai, kurioje dėl jos fizinių savybių negalima naudoti efektyviai energiją vartojančių elektros lempučių.

b) 100 % elektros lempučių, esančių tokiose vietose, kur jos, tikėtina, bus įjungtos daugiau kaip penkias valandas per dieną, energijos vartojimo efektyvumas yra A klasės, kaip nustatyta Direktyvoje 98/11/EB. Šis reikalavimas netaikomas šviesos įrangai, kurioje dėl jos fizinių savybių negalima naudoti efektyviai energiją vartojančių elektros lempučių.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kurioje patvirtinama, kad laikomasi abiejų šio kriterijaus dalių, ir nurodoma įvairių naudojamų elektros lempučių energijos vartojimo efektyvumo klasė.

⁽¹⁾ OL L 1, 2003 1 4, p. 65.

⁽²⁾ OL L 40, 1989 2 11, p. 12.

⁽³⁾ OL L 71, 1998 3 10, p. 1.

10. Lauko šildymo prietaisai

Lauko teritorijoms, pavyzdžiui, rūkymo kampeliams arba lauke esančioms maitinimo vietoms, apšildyti turistų apgyvendinimo vietoje naudojami tik tie prietaisai, kuriuose naudojama atsinaujinančiųjų energijos šaltinių energija.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją, kurioje nurodomas energijos šaltinių, naudojamų tuo atveju, kai prietaisuose naudojama atsinaujinančiųjų energijos šaltinių energija, pobūdis.

VANDUO

11. Vandens srovė iš čiaupų ir dušų

Vidutinė vandens srovė iš čiaupų ir dušų galvučių, išskyrus virtuvės kriauklių ir vonių čiaupus, neviršija 9 litrų per minutę.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus dokumentus, tarp jų paaiškinimą, kaip apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų.

12. Šiukšlių dėžės tualetuose

Kiekviename tualete yra tinkama šiukšlių dėžė ir svečias turi būti raginamas nemesti šiukšlių į unitazą, o naudoti šiukšlių dėžes.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamą svečiui skirtos informacijos tekstą.

13. Vandens nuleidimas pisuaruose

Visuose pisuaruose įrengta automatinė (pagal laiką) arba rankinė vandens nuleidimo sistema, kad vanduo netekėtų visą laiką.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus įrengtų pisuarų dokumentus.

14. Rankšluosčių ir patalynės keitimas

Atvykusiems svečiams pranešama apie turistų apgyvendinimo vietos aplinkosaugos politiką. Šia informacija paaiškinama, kad kambariuose esanti patalynė ir rankšluosčiai keičiami svečių pageidavimu arba taip dažnai, kaip nustatyta turistų apgyvendinimo vietos politikos nuostatuose arba reikalaujama pagal teisės aktus ir (arba) nacionalinių teisės aktų nuostatus. Šis reikalavimas taikomas tik toms turistų apgyvendinimo vietoms, kuriose į paslaugas įeina aprūpinimas rankšluosčiais ir (arba) patalyne.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus dokumentus, iš kurių matyti, kaip svečias informuojamas ir kaip turistų apgyvendinimo vietoje atsižvelgiama į svečių pageidavimus.

15. Tinkamas nuotekų šalinimas

Turistų apgyvendinimo vietoje svečiai ir darbuotojai informuojami, kaip tinkamai naudoti nuotekų įrangą, kad nebūtų šalinamos medžiagos, kurios gali trukdyti nuotekas valyti pagal komunalinių nuotekų planą ir Bendrijos reglamentus. Jeigu nėra galimybės iš savivaldybės gauti nuotekų plano, turistų apgyvendinimo paslaugų teikėjas pateikia bendrą medžiagų, kurios nešalinamos su nuotekomis, sąrašą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/118/EB⁽¹⁾.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus dokumentus (nuotekų planą, jeigu toks dokumentas yra, ir informaciją svečiams bei darbuotojams).

(1) OL L 372, 2006 12 27, p. 19.

VALYMO IR DEZINFEKAVIMO PRIEMONĖS**16. Dezinfekavimo priemonės**

Dezinfekavimo priemonės naudojamos tik tada, kai tai būtina, kad būtų laikomasi teisės aktuose nustatytų higienos reikalavimų.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir nurodo, kur ir kada naudojamos dezinfekavimo priemonės.

ATLIEKOS**17. Svečių atliekamas atliekų rūšiavimas**

Svečiams pranešama, kaip ir kur jie gali rūšiuoti atliekas pagal geriausias tų teritorijų, kurioms priklauso turistų apgyvendinimo vieta, vietos ar nacionalines sistemas. Kambariuose arba lengvai pasiekiamoje vietoje turi stovėti atitinkamos atliekoms rūšiuoti skirtos šiukšlių dėžės.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus informacijos svečiams dokumentus bei paaiškinimą, kur turistų apgyvendinimo vietoje pastatytos šiukšlių dėžės.

18. Atliekų rūšiavimas

Atliekos rūšiuojamos pagal kategorijas, kad surūšiuotas atliekas būtų galima atskirai tvarkyti vietos arba nacionaliniuose atliekų tvarkymo įrenginiuose, ypač atkreipiant dėmesį į pavojingas atliekas, kurios rūšiuojamos, surenkamos ir šalinamos, kaip nustatyta Komisijos sprendime 2000/532/EB ⁽¹⁾, ir siekiama tinkamai šalinti atliekas. Į šį sąrašą įeina dažai spausdintuvams ir kopijavimo aparatams, rašalas, šaldymo ir elektroninė įranga, baterijos, mažai elektros energijos vartojančios elektros lemputės, vaistų pramonės gaminiai, tepalai ir (arba) aliejai ir elektriniai prietaisai, apibrežti Direktyvoje 2002/96/EB ⁽²⁾ ir Direktyvoje 2002/95/EB ⁽³⁾.

Jeigu vietos valdžios institucijos nesūlo atskiro atliekų surinkimo ir (arba) šalinimo, turistų apgyvendinimo paslaugų teikėjas joms raštu pareiškia norą rūšiuoti atliekas bei išreiškia rūpestį dėl to, kad nesudarytos galimybės atskirai surinkti ir (arba) šalinti atliekas. Jeigu vietos valdžios institucija nesuteikia galimybės šalinti pavojingas atliekas, pareiškėjas kiekvienais metais pateikia vietos valdžios deklaraciją, kurioje patvirtinama, kad pavojingų atliekų šalinimo sistema nesukurta.

Prašymas vietos valdžios institucijoms suteikti atskiro atliekų surinkimo ir (arba) šalinimo galimybę teikiamas kasmet.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir informaciją apie tai, kurių rūšių atliekas priima vietos valdžios institucijos, ir (arba) atitinkamas sutartis su privačiomis agentūromis. Jei reikia, pareiškėjas kasmet pateikia atitinkamą deklaraciją vietos valdžios institucijai.

19. Vienkartinio naudojimo gaminiai

Išskyrus atvejus, kai teisės aktais reikalaujama kitaip, vienkartinio naudojimo tualetų reikmenys (pakartotinai nepripildomi), pavyzdžiui, šampūnas, muilas, ir kiti gaminiai (netinkami vėl naudoti), pavyzdžiui, dušo kepuraitės, šepetėliai, nagų dildelės ir kt., nenaudojami. Kai tokių vienkartinio naudojimo gaminių reikalaujama pagal teisės aktus, pareiškėjas siūlo svečiams abi priemones ir, suteikdamas reikiamos informacijos, juos ragina naudoti nevienkartinio naudojimo gaminius.

Vienkartinio naudojimo geriamieji indai (puodeliai ir stiklinės), lėkštės, peiliai, šakutės ir šaukštai naudojami tik jeigu jie pagaminti iš atsinaujinančiųjų žaliavų ir yra biologiškai skaidūs bei kompostuojami pagal standartą EN 13432.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus dokumentus, kuriuose paaiškinama, kaip šio kriterijaus laikomasi (įskaitant bet kokius teisės aktus, kuriais reikalaujama, kad būtų naudojami vienkartinio naudojimo gaminiai), nuoseklius iš naujo pripildomų gaminių dokumentus ir (arba) svečiams pateikiamą informaciją, susijusią su raginiu naudoti nevienkartinio naudojimo produktus (kai taikytina).

Siekiant parodyti, kad vienkartinio naudojimo geriamieji indai (puodeliai ir stiklinės), lėkštės, peiliai, šakutės ir šaukštai atitinka šį kriterijų, turi būti pateiktas atitikties standartui EN 13432 įrodymas.

⁽¹⁾ OL L 226, 2000 9 6, p. 3.

⁽²⁾ OL L 37, 2003 2 13, p. 24.

⁽³⁾ OL L 37, 2003 2 13, p. 19.

20. Pusryčių pakuotės

Išskyrus atvejus, kai teisės aktais reikalaujama kitaip, pusryčiams ir kitoms maitinimo paslaugoms nenaudojamos vienos porcijos pakuotės, išskyrus pieno riebalų užtepus (pavyzdžiui, sviestą, margariną, tepamą sūrį), šokolado ir žemės riešutų užtepus arba tam tikros dietos besilaikantiems bei diabetikams skirtas uogienes ir konservus.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir išsamų paaiškinimą, kaip turistų apgyvendinimo vietoje laikomasi šio kriterijaus, kartu prideda naudojamų vienos porcijos produktų sąrašą ir nurodo teisės aktus, kuriuose reikalaujama naudoti šiuos produktus.

KITOS PASLAUGOS

21. Draudimas rūkyti bendro naudojimo patalpose

Visose bendro naudojimo patalpose turi būti nerūkantiems skirta patalpų dalis.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją.

22. Visuomeninis transportas

Svečiams ir darbuotojams pagrindinėmis informavimo priemonėmis pateikiama informacija apie tai, kaip į turistų apgyvendinimo vietą atvykti ir iš jos išvykti visuomeniniu transportu. Kai nėra atitinkamo visuomeninio transporto, taip pat pateikiama informacija apie kitas aplinkai palankias transporto priemones.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir turimos informacinės medžiagos kopijas.

BENDRASIS VALDYMAS

Pareiškėjai, įdiegę aplinkosaugos vadybos sistemą, užregistruotą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 761/2001 ⁽¹⁾ arba sertifikuotą pagal ISO 14001, savaime atitinka toliau pateiktus privalomuosius bendrojo valdymo kriterijus, išskyrus 27, 28 ir 29 (duomenų rinkimo ir informavimo) kriterijus. Šiais atvejais AVAS registracija ar ISO 14001 sertifikavimas yra atitikties šioms kriterijams patikrinimo priemonė.

23. Katilų ir oro kondicionavimo sistemų techninė priežiūra ir aptarnavimas

Katilų ir oro kondicionavimo sistemų techninė priežiūra ir aptarnavimas atliekamas bent kartą per metus arba dažniau, jeigu taip reikalaujama teisės aktais arba jeigu tai reikalinga; šiuos darbus atlieka kvalifikuoti specialistai laikydamiesi Tarptautinės elektrotechnikos komisijos ir nacionalinių standartų (kai jie taikomi) arba gamintojo instrukcijų.

Oro kondicionavimo sistemų techninė priežiūra (protėkio ir remonto patikra) atliekama pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 842/2006 ⁽²⁾ atsižvelgiant į įrangoje esantį F (fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų) kiekį:

- bent kartą per dvylika mėnesių, jeigu įrangoje yra 3 kg arba daugiau F dujų (šis reikalavimas netaikomas hermetiškas užsandarintas sistemas turinčiai įrangai, kurios etiketėje tai nurodyta ir kurioje yra mažiau kaip 6 kg fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų),
- bent kartą per šešis mėnesius, jeigu įrangoje yra 30 kg arba daugiau F dujų,
- bent kartą per tris mėnesius, jeigu įrangoje yra 300 kg arba daugiau F dujų.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties visoms šio kriterijaus dalims deklaraciją, katilų ir jų techninės priežiūros plano aprašą, informaciją apie techninę priežiūrą atliekančius asmenis ir (arba) bendroves ir informaciją apie tai, kas tikrinama per techninę priežiūrą.

⁽¹⁾ OL L 114, 2001 4 24, p. 1.

⁽²⁾ OL L 161, 2006 6 14, p. 1.

Kalbant apie oro kondicionavimo sistemas, kuriose yra 3 kg arba daugiau F dujų, pareiškėjas pateikia duomenis apie įrangoje esančių F dujų kiekį ir rūšį, bet kokius papildomus kiekius ir kiekį, atgautą per techninę priežiūrą, aptarnavimą ir galutinį šalinimą, taip pat nurodo, kokia įmonė arba specialistas atliko aptarnavimą arba techninę priežiūrą, ir pateikia protėkio patikrų datas, rezultatus bei susijusią informaciją, kurioje konkrečiai apibūdinama atskira stacionari įranga, kurioje yra daugiau kaip 30 kg F dujų.

24. Politikos nustatymas ir aplinkosaugos programa

Turistų apgyvendinimo vietos administracija yra suformavusi aplinkosaugos politiką ir parengia įprastą aplinkosaugos politikos pareiškimą bei tikslią veiksmų programą, kad būtų užtikrintas aplinkosaugos politikos taikymas.

Veiksmų programoje kas dvejus metus nustatomi aplinkosauginio veiksmingumo tikslai, susiję su energijos, vandens ir cheminių medžiagų vartojimu bei atliekų susidarymu, atsižvelgiant į neįpralomuosius kriterijus ir surinktus turimus duomenis. Joje nurodomas asmuo, kuris eis turistų apgyvendinimo vietos aplinkosaugos vadybininko pareigas ir bus atsakingas už tai, kad būtų imamasi būtinų priemonių ir įgyvendinami tikslai. Visuomenei suteikiama galimybė pateikti pastabų dėl aplinkosaugos politikos. Atsižvelgiama į svečių pastabas ir atsiliepimus, surinktus naudojant klausimyną arba kontrolinį sąrašą.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir aplinkosaugos politikos aprašo arba politikos pareiškimo ir veiksmų programos kopijas bei tvarkos, kuria vadovaujantis atsižvelgiama į svečių pastabas, aprašą.

25. Darbuotojų mokymas

Turistų apgyvendinimo vietoje darbuotojams teikiama informacija ir jie yra mokomi; darbuotojams taip pat įteikiami tvarkos aprašai arba vadovai, kuriais siekiama užtikrinti, kad būtų taikomos aplinkosaugos priemonės ir didėtų supratimas apie aplinkai palankų elgesį. Ypač atsižvelgiama į šiuos klausimus, susijusius su:

energijos taupymu:

- darbuotojai mokomi taupyti energiją;

vandens taupymu:

- darbuotojai mokomi kasdien tikrinti, ar neteka vanduo, ir prireikus imtis atitinkamų veiksmų,
- gėlės ir lauko teritorijos paprastai laistomos ryte arba po saulėlydžio, atsižvelgiant į regionines ar klimato sąlygas,
- darbuotojams pranešama apie turistų apgyvendinimo vietos politiką, susijusią su 14 kriterijumi dėl rankšluosčių keitimo, ir jie mokomi, kaip šio kriterijaus laikytis;

cheminėmis medžiagomis:

- darbuotojai mokomi neviršyti rekomenduojamo valymo ir dezinfekavimo priemonių kiekio, nurodyto ant pakuotės;

atliekomis:

- darbuotojai mokomi atliekas rinkti, rūšiuoti ir dėti į atitinkamus konteinerius pagal atliekų rūšis, kad surūšiuotas atliekas būtų galima atskirai tvarkyti vietos arba nacionalinių atliekų tvarkymo įrenginiuose, kaip nustatyta 18 kriterijumi,
- darbuotojai mokomi rinkti, rūšiuoti ir dėti į atitinkamus konteinerius pavojingas atliekas, išvardytas Sprendime 2000/532/EB ir apibrėžtas 18 kriterijumi.

Visi nauji darbuotojai tinkamai mokomi per keturias savaites nuo įdarbinimo, o visi darbuotojai – bent kartą per metus.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir išsamią informaciją apie mokymo programą bei jos turinį ir informaciją apie tai, kurie darbuotojai buvo atitinkamai mokomi ir kada tas mokymas vyko. Pareiškėjas taip pat pateikia su visais minėtais klausimais susijusios tvarkos aprašo ir informacijos darbuotojams kopijas.

26. Informacija svečiams

Svečiams, įskaitant konferencijų dalyvius, turistų apgyvendinimo vietoje teikiama informacija apie aplinkosaugos politiką, įskaitant saugos ir priešgaisrinės apsaugos aspektus, raginant svečius prisidėti prie šios politikos įgyvendinimo. Svečiams pateiktoje informacijoje nurodomi veiksmai, kurių imamasi atsižvelgiant į aplinkosaugos politiką, ir pateikiama informacija apie Bendrijos ekologinį ženklą. Informacija svečiams aktyviai teikiama registratūroje kartu su klausimynu, kuriame prašoma pateikti nuomonę dėl turistų apgyvendinimo vietos aplinkosaugos aspektų. Užrašai, kuriais svečiai raginami remti aplinkosaugos tikslus, yra svečiams aiškiai matomi, visų pirma bendrose patalpose ir svečių kambariuose.

Skirtingose srityse imamasi šių konkrečių veiksmų, susijusių su:

energija:

- tam tikrais atvejais, remiantis 7 ir 8 kriterijais, svečiams pranešama apie šildymo ir (arba) oro kondicionavimo bei šviesų išjungimą,

vandeniui ir nuotekomis:

- vonios kambariuose svečiams pateikiama reikiama informacija, kaip padėti turistų apgyvendinimo vietoje taupyti vandenį,
- svečiai raginami pranešti darbuotojams apie bet kokį nuotėkį,
- tualetuose svečiai ženklais raginami mesti atliekas į šiukšlių dėžes, o ne į unitazus,

atliekomis:

- svečiams pranešama apie turistų apgyvendinimo vietos atliekų mažinimo politiką ir geros kokybės gaminių naudojimą vietoje vienkartinio naudojimo bei vienos porcijos gaminių; svečius reikėtų skatinti naudoti nevienkartinio naudojimo gaminius, išskyrus atvejus, kai kokiu nors teisės aktu reikalaujama naudoti vienkartinio naudojimo gaminius,
- svečiams pranešama, kaip ir kur jie gali rūšiuoti atliekas pagal vietos ir nacionalines sistemas teritorijose, kurios priklauso turistų apgyvendinimo vietai, ir kur šalinti pavojingas medžiagas.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir svečiams skirtų informacinių ženklų bei užrašų kopijas, taip pat nurodo informacijos ir klausimyno platinimo bei surinkimo ir atsižvelgimo į atsiliepimus tvarką.

27. Suvartoto energijos ir vandens kiekio duomenys

Turistų apgyvendinimo vietoje taikoma tvarka, pagal kurią kaupiami ir stebimi duomenys apie bendrą suvartotą energijos kiekį (kWh), suvartotą elektros energijos ir iš kitų energijos šaltinių gaunamos energijos kiekį (kWh) ir suvartotą vandens kiekį (litrais).

Jeigu įmanoma, kas mėnesį ar bent kas metus kaupiami to laikotarpio, kai turistų apgyvendinimo vieta atidaryta, duomenys; jie išreiškiami suvartojamu kiekiu, tenkančiu vienai nakvynei ir **patalpų ploto** vienam kvadratiniam metrui.

Kiekvienais metais apgyvendinimo vieta šiuos rezultatus perduoda kompetentingai institucijai, atlikusiai paraiškos vertinimą.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir taikomos tvarkos aprašą. Pateikdamas paraišką, pareiškėjas pateikia bent šešių ankstesnių mėnesių pirmiau išvardytų suvartojimo apimčių duomenis (jeigu turi), o vėliau kiekvienais metais pateikia praėjusių metų arba laikotarpio, kuriuo apgyvendinimo vieta buvo atidaryta, duomenis.

28. Kitų duomenų kaupimas

Turistų apgyvendinimo vietoje taikoma tvarka, pagal kurią kaupiami ir stebimi duomenys apie suvartojamą cheminių medžiagų kiekį (kilogramais ir (arba) litrais), nurodant, ar gaminys yra koncentruotas, ar ne, taip pat nurodant susidariusių atliekų kiekį (nerūšiuotų atliekų litrais ir (arba) kilogramais).

Jeigu įmanoma, duomenys kaupiami kas mėnesį ar bent kas metus ir išreiškiami suvartojamu arba susidarančiu kiekiu, tenkančiu vienai nakvynei ir patalpų ploto vienam kvadratiniam metrui.

Kiekvienais metais turistų apgyvendinimo vieta šiuos rezultatus perduoda kompetentingai institucijai, atlikusiai paraiškos vertinimą.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir taikomos tvarkos aprašą. Pateikdamas paraišką, pareiškėjas pateikia bent šešių ankstesnių mėnesių pirmiau išvardytų suvartojimo apimčių duomenis (jeigu turi), o vėliau kiekvienais metais pateikia praėjusių metų arba laikotarpio, kuriuo turistų apgyvendinimo vieta buvo atidaryta, duomenis. Pareiškėjas nurodo, kokios paslaugos yra teikiamos ir ar skalbiniai skalbiami apgyvendinimo vietoje.

29. Ekologiniame ženkle pateikiama informacija

Ekologinio ženklo 2 laukelyje pateikiamas šis tekstas:

„Šioje turistų apgyvendinimo vietoje aktyviai imamasi veiksmų siekiant naudoti atsinaujinančiuosius energijos šaltinius, taupyti energiją bei vandenį, mažinti atliekų kiekį ir gerinti vietos aplinką.“

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia pavyzdį, kaip bus naudojamas ženklas, ir atitiktis šiam kriterijui deklaraciją.

B SKIRSNIS

NEPRIVALOMIEJI KRITERIJAI, NURODYTI 2 STRAIPSNIO 1 IR 2 DALYSE

Kiekvienam iš šiame skirsnyje nurodytų kriterijų suteikiama tam tikra vertė, išreikšta balais arba balų dalimis. Kad turistų apgyvendinimo vietoms būtų suteiktas ekologinis ženklas, jos turi būti įvertintos mažiausiai 20 balų.

Bendras balų skaičius didinamas 3 balais už kiekvieną iš šių papildomų siūlomų paslaugų, kurias teikia turistų apgyvendinimo vietos administracija arba savininkai:

- maitinimo paslaugos (įskaitant pusryčius),
- laisvalaikio ir (arba) sveikatingumo veikla, kuriai vykdyti naudojamos saunos, baseinai ir kiti panašūs įrenginiai, esantys turistų apgyvendinimo vietos teritorijoje; jeigu laisvalaikio ir (arba) sveikatingumo veikla vykdoma sveikatingumo centre, reikiamas balų skaičius padidinamas 5, o ne 3 balais,
- žaliosios zonos ir (arba) lauko teritorija, įskaitant svečiams atvirus parkus ir sodus.

ENERGIJA

30. Atsinaujinančiųjų energijos šaltinių naudojimas elektros energijai gaminti (iki 4 balų)

Turistų apgyvendinimo vietoje įrengta fotovoltinė (saulės baterijų) sistema arba vietos hidroelektrinė, geoterminių šaltinių, biomasės arba vėjo jėgainės, kurios tiekia arba ateityje teks bent 20 % visos per metus suvartojamos elektros energijos (2 balai).

Turistų apgyvendinimo vietoje į energetinę sistemą įvedamas grynasis elektros energijos, gaminamos iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių, kiekis (2 balai).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir fotovoltinės sistemos, hidroelektrinės, geoterminių šaltinių, biomasės arba vėjo jėgainių dokumentus bei duomenis apie jų galimą ir faktinę gamybos apimtį, taip pat elektros srautų iš energetinės sistemos ir į ją dokumentus, iš kurių matyti grynasis iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių pagamintos elektros energijos kiekis, patenkantis į energetinę sistemą.

31. Iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių gaunama energija (iki 2 balų)

Ne mažiau kaip 70 % visos energijos, suvartojamos kambariams šildyti arba vėsinti ir sanitarinėms reikmėms skirtam vandeniui šildyti, gaunama iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių (1,5 balo, 2 balai už 100 % turistų apgyvendinimo vietoje tuo tikslu vartojamą energiją, gaunamą iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir duomenis apie energiją, suvartojamą kambariams ir vandeniui šildyti, taip pat dokumentus, iš kurių matyti, kad bent 70 % arba 100 % šios energijos gaunama iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių.

32. Katilo energijos vartojimo efektyvumas (1,5 balo)

Turistų apgyvendinimo vietoje turi būti keturių žvaigždučių katilai, apibrėžti Direktyvoje 92/42/EB.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus dokumentus.

33. NO_x išmetimas iš katilo (1,5 balo)

Katilai yra 5 klasės pagal EN 297 prA3 normą, kuria reglamentuojamas išmetamų NO_x kiekis; išmetama mažiau kaip 60 mg NO_x/kWh (garus kondensuojantys dujiniai katilai) arba 70 mg NO_x/kWh (garų nekondensuojantys dujiniai katilai, kurių nominalioji galia ne didesnė kaip 120 kW).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir už katilo pardavimą ir (arba) techninę priežiūrą atsakingų profesionalių specialistų parengtą ataskaitą arba technines specifikacijas.

34. Centralizuotas šildymas (1,5 balo)

Kad turistų apgyvendinimo vietai būtų suteiktas ekologinis ženklas, turistų apgyvendinimo vietoje tiekiamas efektyviu energijos vartojimu grindžiamas centralizuotas šildymas, kaip nurodyta toliau.

Šiluma gaminama arba didelio naudingumo termofikacijos įrenginiuose, apibrėžtuose Direktyvoje 2004/8/EB ir kituose Komisijos aktuose, priimtuose taikant tą Direktyvą, arba tik šilumai gaminti skirtuose katiluose, kurių naudingumas yra lygus arba didesnis už taikytinas atskaitines vertes, nustatytas Komisijos sprendime 2007/74/EB⁽¹⁾;

be to,

centralizuoto šildymo skirstymo tinklo vamzdžiai atitinka reikalavimus, nustatytus tokiems vamzdžiams taikomuose Europos standartizacijos komiteto standartuose.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir dokumentus, kuriais įrodomas prisijungimas prie centralizuoto šildymo sistemos.

35. Bendra elektros energijos ir šilumos gamyba (termofikacija) (1,5 balo)

Pagal Direktyvą 2004/8/EB turistų apgyvendinimo vietai tiekama elektros energija ir šiluma gaminama didelio naudingumo termofikacijos įrenginyje. Jeigu turistų apgyvendinimo paslaugų teikėjas turi tokį termofikacijos įrenginį vietoje, jo pagamintas šilumos ir elektros energijos kiekis sudaro ne mažiau kaip 70 % visos vietoje suvartojamos šilumos ir elektros energijos. Šis kiekis apskaičiuojamas pagal Direktyvoje 2004/8/EB nustatytą metodą.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir bendros elektros energijos ir šilumos gamybos jėgainės dokumentus.

36. Šilumos siurblys (iki 2 balų)

Turistų apgyvendinimo vietoje turi būti šilumos siurblys, kuriuo tiekama šiluma ir (arba) oro kondicionavimas (1,5 balo). Turistų apgyvendinimo vietoje esantis šilumos siurblys turi Bendrijos ekologinį ženklą arba kitą ISO I tipo ekologinį ženklą (2 balai).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir šilumos siurblio dokumentus.

⁽¹⁾ OL L 32, 2007 2 6, p. 183.

37. Šilumos atgavimas (iki 1,5 balo)

Turistų apgyvendinimo vietoje įrengta šių vienos (1 balas) arba dviejų (2 balai) kategorijų šilumos atgavimo sistema: šaldymo sistemų, ventiliatorių, skalbyklių, indų plovyklių, baseino (-ų), sanitarinės veiklos nuotekų.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir šilumos atgavimo sistemų dokumentus.

38. Temperatūros reguliavimas (1,5 balo)

Kiekvienos bendros patalpos ir kiekvieno kambario temperatūra reguliuojama atskirai.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir temperatūros reguliavimo sistemų dokumentus.

39. Pastatų energinio naudingumo auditas (1,5 balo)

Turistų apgyvendinimo vietoje nepriklausomas ekspertas du kartus per metus atlieka energinio naudingumo auditą ir įgyvendinamos bent dvi auditoriaus pateiktos energinio naudingumo didinimo rekomendacijos.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia energinio naudingumo audito ataskaitą ir išsamius dokumentus apie tai, kaip turistų apgyvendinimo vietoje laikomasi šio kriterijaus.

40. Oro kondicionavimas (iki 2 balų)

Visų turistų apgyvendinimo vietos buitinių oro kondicionierių energijos vartojimo efektyvumas 15 % didesnis nei mažiausia A klasės riba, nustatyta Direktyvoje 2002/31/EB (1,5 balo). Visų turistų apgyvendinimo vietos buitinių oro kondicionierių energijos vartojimo efektyvumas yra 30 % arba didesnis nei mažiausia A klasės riba, nustatyta Direktyvoje 2002/31/EB (2 balai).

Šis kriterijus netaikomas tiems įtaisams, kuriuose galima naudoti ir kitus energijos šaltinius, įtaisams oras – vanduo ir vanduo – vanduo arba įrenginiams, kurių galia (aušinimo galia) didesnė kaip 12 kW.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia reikiamus dokumentus, iš kurių matyti, kad šio kriterijaus laikomasi.

41. Oro kondicionavimo ir šildymo sistemų automatinis išjungimas (1,5 balo)

Įrengta automatinė sistema, kuria išjungiamas kambarių oro kondicionavimas ir šildymas, kai langai yra atidaryti.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia už oro kondicionavimo sistemos įrengimą, pardavimą ir (arba) techninę priežiūrą atsakingų profesionalių specialistų parengtą techninę specifikaciją.

42. Bioklimato architektūra (3 balai)

Turistų apgyvendinimo vieta pastatyta laikantis bioklimato architektūros principų.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, ir pateikia atitinkamus dokumentus.

43. Efektyviai energiją naudojantys šaldytuvai (1 balas), orkaitės (1 balas), indų plovyklės (1 balas), skalbyklės (1 balas), džiovyklės ir (arba) būginės džiovyklės (1 balas) ir raštinės įranga (1 balas) – (daugiausia 3 balai)

a) (1 balas) Visi buitiniai šaldytuvai yra A + ar A++ energijos vartojimo efektyvumo klasės, kaip nustatyta Komisijos direktyvoje 94/2/EB ⁽¹⁾, o visi šaldytuvai-barai ar minibarai yra bent B energijos vartojimo efektyvumo klasės.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia dokumentus, kuriuose nurodoma visų šaldytuvų ir šaldytuvai-barų ar minibarų energijos vartojimo efektyvumo klasė.

⁽¹⁾ OL L 45, 1994 2 17, p. 1.

- b) (1 balas) Visos buitinės elektrinės orkaitės yra A energijos vartojimo efektyvumo klasės, kaip nustatyta Komisijos direktyvoje 2002/40/EB ⁽¹⁾.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia dokumentus, kuriuose nurodyta visų buitinių elektrinių orkaitių energijos vartojimo efektyvumo klasė.

Pastaba. Šis kriterijus netaikomas orkaitėms, kurios veikia vartodamos ne elektros energiją arba kurioms netaikoma Komisijos direktyva 2002/40/EB (pavyzdžiui, pramoninėms krosnims).

- c) (1 balas) Visos buitinės indų plovyklės yra A energijos vartojimo efektyvumo klasės, kaip nustatyta Komisijos direktyvoje 97/17/EB ⁽²⁾.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia dokumentus, kuriuose nurodyta visų indų ploviklių energijos vartojimo efektyvumo klasė.

Pastaba. Šis reikalavimas netaikomas indų plovyklėms, kurioms netaikoma Direktyva 97/17/EB (pavyzdžiui, pramoninėms indų plovyklėms).

- d) (1 balas) Visos buitinės skalbyklės yra A energijos vartojimo efektyvumo klasės, kaip nustatyta Komisijos direktyvoje 95/12/EB ⁽³⁾.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia dokumentus, kuriuose nurodyta visų skalbyklių energijos vartojimo efektyvumo klasė.

Pastaba. Šis reikalavimas netaikomas skalbyklėms, kurioms netaikoma Direktyva 95/12/EB (pavyzdžiui, pramoninėms skalbyklėms).

- e) (1 balas) Ne mažiau kaip 80 % raštinės įrangos (asmeninių kompiuterių, monitorių, telefakso aparatų, spausdintuvų, skaitytuvų, kopijavimo aparatų) atitinka ženklo *Energy Star* suteikimo reikalavimus, nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 106/2008 ⁽⁴⁾ ir Komisijos sprendime 2003/168/EB ⁽⁵⁾.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia dokumentus, kuriuose nurodoma, kad raštinės įranga atitinka ženklo *Energy Star* suteikimo reikalavimus.

- f) (1 balas) Visos elektrinės būgninės džiovyklės yra A energijos vartojimo efektyvumo klasės, kaip nustatyta Komisijos direktyvoje 95/13/EB ⁽⁶⁾.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia dokumentus, kuriuose nurodyta visų elektrinių būgninių džiovyklių energijos vartojimo efektyvumo klasė.

Pastaba. Šis kriterijus netaikomas toms elektrinėms būgninėms džiovyklėms, kurioms netaikoma Direktyva 1995/13/EB (pavyzdžiui, pramoninėms būgninėms džiovyklėms).

44. Elektriniai rankų ir plaukų džiovintuvai su artumo jutikliais (iki 2 balų)

Visuose elektriniuose rankų (1 balas) ir plaukų (1 balas) džiovintuvuose įrengtas artumo jutiklis, arba jiems suteiktas ISO I tipo ekologinis ženklas.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitinkamus dokumentus, kuriais pagrindžiama, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų.

⁽¹⁾ OL L 128, 2002 5 15, p. 45.

⁽²⁾ OL L 118, 1997 5 7, p. 1.

⁽³⁾ OL L 136, 1995 6 21, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 39, 2008 2 13, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 67, 2003 3 12, p. 22.

⁽⁶⁾ OL L 136, 1995 6 21, p. 28.

45. Šaldytuvo stovėjimo vieta (1 balas)

Virtuvinis, restorano ir baro šaldytuvas (-ai) pastatytas (-i) ir reguliuojamas (-i) atsižvelgiant į elektros energijos taupymo principus, siekiant mažinti energijos eikvojimą.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų.

46. Automatinis šviesos išjungimas kambariuose (1,5 balo)

95 % turistų apgyvendinimo vietos patalpų įrengtos automatinės sistemos, kuriomis išjungama šviesa svečiams išėjus iš kambarių.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia už šių sistemų įrengimą ir (arba) techninę priežiūrą atsakingų profesionalių specialistų parengtą techninę specifikaciją.

47. Laikmačiai saunoje (1 balas)

Visi saunos ir turkiškų pirčių įrenginiai turi laikmačius arba įrenginių veikimo būdas yra toks, kad personalas reguliuoja įjungimą ir išjungimą.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia už šių sistemų įrengimą ir (arba) techninę priežiūrą atsakingų profesionalių specialistų parengtą techninę specifikaciją.

48. Baseino šildymas iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių gaunama energija (iki 1,5 balo)

Baseino vandeniui šildyti naudojama energija gaunama iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių (ne mažiau kaip 50 % – 1 balas, 100 % – 1,5 balo).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir duomenis apie energiją, suvartotą šildant baseino vandenį, taip pat dokumentus, kuriuose nurodytas suvartotos energijos, gautos iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių, kiekis.

49. Automatinis lauko šviesų išjungimas (1,5 balo)

Lauko šviesos, kurios nėra reikalingos saugumo tikslais, automatiškai išsijungia praėjus nustatytam laikui arba išsijungia naudojant artumo jutiklį.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia už šių sistemų įrengimą ir (arba) techninę priežiūrą atsakingų profesionalių specialistų parengtą techninę specifikaciją.

VANDUO**50. Lietaus vandens (2 balai) ir išvalyto vandens (2 balai) naudojimas**

a) (2 balai) Lietaus vanduo surenkamas ir naudojamas nesanitariniais tikslais ir ne kaip geriamasis vanduo.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, taip pat pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus ir atitinkamas garantijas, kad sanitariniais tikslais naudojamo ir geriamojo vandens tiekimas yra visiškai atskirtas.

b) (2 balai) Išvalytas vanduo surenkamas ir naudojamas nesanitariniais tikslais ir ne kaip geriamasis vanduo.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, taip pat pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus ir atitinkamas garantijas, kad sanitariniais tikslais naudojamo ir geriamojo vandens tiekimas yra visiškai atskirtas.

51. Automatinės lauko teritorijų laistymo sistemos (1,5 balo)

Turistų apgyvendinimo vietoje naudojama automatinė sistema, kuria geriausiai nustatomas lauko augalų ir (arba) želdinių laistymo laikas bei jiems laistyti skirto vandens sunaudojimas.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, ir pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

52. Vandens srovė iš čiaupų ir dušų galvučių (1,5 balo)

Vidutinė vandens srovė iš visų čiaupų ir dušų galvučių, išskyrus vonios čiaupus, neviršija 8 litrų per minutę.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, ir pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

53. Vandens nuleidimas tualetuose (1,5 balo)

Ne mažiau kaip 95 % tualetų vieną kartą visiškai nuleidus vandenį sunaudoja šešis litrus arba mažesnę kiekį vandens.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, ir pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

54. Indų ploviklių sunaudojamo vandens kiekis (1 balas)

Indų ploviklių sunaudojamo vandens kiekis (išreikštas kaip $W_{(išmatuotasis)}$) yra mažesnis nei ribinė reikšmė arba lygus ribinei reikšmei, apibrėžtai toliau pateiktoje formulėje, naudojant tą patį bandymo metodą EN 50242 ir programos ciklą, pasirinktą Direktyvoje 97/17/EB:

$$W_{(išmatuotasis)} \leq (0,625 \times S) + 9,25,$$

kur:

$W_{(išmatuotasis)}$ = išmatuotasis indų plovyklės sunaudojamo vandens kiekis litrais per vieną ciklą, suapvalintas dešimtųjų tikslumu,

S = standartinis indų plovyklės plaunamų indų skaičius.

Šis kriterijus taikomas tik buitiniams indų plovyklėms.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia už indų ploviklių gamybą, pardavimą arba techninę priežiūrą atsakingų profesionalių specialistų parengtą techninę specifikaciją arba įrodymą, kad indų plovyklėms suteiktas Bendrijos ekologinis ženklas.

55. Skalbyklių sunaudojamo vandens kiekis (1 balas)

Skalbyklės, kurias turistų apgyvendinimo vietoje naudoja svečiai ir darbuotojai arba turistų apgyvendinimo vietos skalbimo paslaugų teikėjas, vienam skalbinių kilogramui išskalbti sunaudoja ne daugiau kaip 12 litrų vandens, matuojant pagal standartą EN 60456 bei naudojant tą patį standartinį medvilninių skalbinių skalbimo 60 °C temperatūros vandenyje ciklą, nustatytą Direktyvoje 95/12/EB.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia už skalbyklių gamybą, pardavimą arba techninę priežiūrą atsakingų profesionalių specialistų parengtą techninę specifikaciją arba įrodymą, kad skalbyklėms suteiktas Bendrijos ekologinis ženklas. Turistų apgyvendinimo vietos administracija pateikia skalbimo paslaugų teikėjo parengtus techninius dokumentus, kuriais patvirtinama, kad skalbimo paslaugų teikėjo naudojama skalbyklė atitinka šį kriterijų.

56. Čiaupo vandens temperatūra ir srovė (1 balas)

Ne mažiau kaip 95 % vandens čiaupų galima tiksliai ir greitai reguliuoti vandens temperatūrą ir vandens srovę.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, ir pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

57. Dušo laikmačiai (1,5 balo)

Darbuotojų patalpose, lauke ir bendro naudojimo patalpose įrengti dušai turi laikmačius ir (arba) artumo jutiklius, kuriais automatiškai sustabdomas vandens tekėjimas praėjus tam tikram laikui arba kai dušu niekas nesinaudoja.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, ir pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

58. Baseino dangtis (1 balas)

Naktį arba kai vandens pripildytas baseinas nenaudojamas ilgiau kaip dieną, jis uždengiamas, kad vanduo baseine neatvėstų ir mažiau garuotų.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, ir pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

59. Sniego pašalinimas (iki 1,5 balo)

Jeigu būtina nuo kelių nuvalyti sniegą, naudojamos mechaninės priemonės arba smėlis ir (arba) žvyras, kad turistų apgyvendinimo vietos teritorijos keliai būtų saugūs atsiradus ledui ir (arba) iškritus sniegui (1,5 balo).

Jeigu atliekamas cheminis sniego valymas, naudojamos medžiagos, kuriose yra ne daugiau kaip 1 % chlorido jonų (Cl-) (1 balas), arba sniego pašalinimo priemonės, kurioms suteiktas Bendrijos ekologinis ženklas arba kiti nacionaliniai ar regioniniai ISO I tipo ekologiniai ženklai (1,5 balo).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, ir pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

60. Vandens kietumo nuorodos (iki 2 balų)

Greta skalbimo patalpų, skalbyklių ir (arba) indų ploviklių pateikiami paaiškinimai dėl vandens kietumo (1 balas), kad svečiai ir darbuotojai galėtų parinkti tinkamesnių skalbimo priemonių, arba naudojama automatinė dozavimo sistema (1 balas), kuria optimizuojamas skalbimo priemonių naudojimas atsižvelgiant į vandens kietumą.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktą šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus dokumentus, iš kurių matyti, kaip svečiai informuojami.

61. Mažiau vandens naudojantys pisuarai (1,5 balo)

Visuose pisuaruose naudojama sistema be vandens, arba visi pisuarai turi rankinio valdymo arba elektroninę vandens nuleidimo sistemą, kuri suteikia galimybę nuleisti vandenį vieną kartą tik pasinaudojus pisuaru.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia išsamius pagrindžiamuosius dokumentus, kuriuose nurodyta, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų.

62. Teritorijai apželdinti naudojamos vietos augalų rūšys (1 balas)

Apsodinant lauko teritoriją medžiais ir krūmais naudojami tik vietinių rūšių augalai.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas tinkamai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vietos paslaugų teikėjas laikosi šio kriterijaus, ir pateikia atitinkamus eksperto parengtus pagrindžiamuosius dokumentus.

VALYMO IR DEZINFEKAVIMO PRIEMONĖS**63. Valymo priemonės (iki 3 balų)**

Ne mažiau kaip 80 % (masės) rankinio indų plovimo priemonių ir (arba) indų plovyklėms skirtų plovimo priemonių, ir (arba) skalbimo miltelių, ir (arba) universalios paskirties valymo priemonių, ir (arba) sanitarinių valymo priemonių, ir (arba) muilų ir šampūnų, kurie naudojami turistų apgyvendinimo vietoje, suteiktas Bendrijos ekologinis ženklas arba kitas nacionalinis ar regioninis ISO I tipo ekologinis ženklas (po vieną balą už kiekvieną iš šių valymo priemonių kategorijų, daugiausia 3 balai).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia duomenis ir dokumentus (įskaitant atitinkamas sąskaitas faktūras), kuriuose nurodyti sunaudoti šių gaminių kiekiai ir ekologinį ženklą turinčių gaminių kiekiai.

64. Patalpose ir lauke naudojami dažai ir lakai (iki 2 balų)

Ne mažiau kaip 50 % dažomų turistų apgyvendinimo vietos patalpų vidus ir (arba) išorė dažoma naudojant patalpoms ir (arba) laukui skirtus dažus ir lakus, kuriems suteiktas Bendrijos ekologinis ženklas arba kitas nacionalinis ar regioninis ISO I tipo ekologinis ženklas (1 balas už vidaus patalpoms, 1 balas už laukui skirtų dažų ir lakų naudojimą).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia duomenis ir dokumentus (įskaitant atitinkamas sąskaitas faktūras), kuriuose nurodyti sunaudoti šių gaminių kiekiai ir ekologinį ženklą turinčių gaminių kiekiai.

65. Skatinimas naudoti dirbtinio kepsninių degiklio pakaitalus (1 balas)

Išskyrus dirbtinius kepsninių arba židinių degiklių produktus, turistų apgyvendinimo vietoje parduodami arba pateikiami dirbtinio kepsninių degiklio pakaitalai, pavyzdžiui, rapsų aliejus ir kanapių produktai.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktą šiam kriterijui deklaraciją.

66. Baseinai. Dezinfekavimo priemonių dozavimas (1 balas) arba natūralūs ir (arba) ekologiški baseinai (1 balas)

Baseine yra automatinė dozavimo sistema, kurioje naudojamas mažiausias dezinfekavimo priemonės kiekis tinkamam higienos rezultatui pasiekti (1 balas).

Arba:

baseinas yra ekologiškas ir (arba) natūralus, susidedantis tik iš natūralių elementų, kuriais užtikrinama besimaudančiųjų higiena ir sauga (1 balas).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia techninius dokumentus apie automatinę dozavimo sistemą arba ekologiško ir (arba) natūralaus baseino rūšį ir jo priežiūrą.

67. Mechaninis valymas (1 balas)

Turistų apgyvendinimo vietoje nustatyta aiški tvarka, kurios laikantis atliekamas valymas naudojant ne chemines medžiagas, o mikropluošto gaminius arba kitas nechemines valymo medžiagas, arba atliekami kiti panašų poveikį turintys veiksmai.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, taip pat prireikus pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

68. Ekologinė sodų priežiūra (2 balai)

Lauko teritorija tvarkoma arba nenaudojant pesticidų, arba laikantis ekologinio ūkininkavimo principų, kurie nustatyti Tarybos reglamente (EB) Nr. 834/2007 ⁽¹⁾ arba nacionaliniuose teisės aktuose ar pripažintose nacionalinėse ekologinio ūkininkavimo programose.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, taip pat prireikus pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

69. Priemonės nuo vabzdžių ir kitų kenkėjų (iki 2 balų)

Gyvenamųjų patalpų architektūros projektavimu ir taikomomis higienos taisyklėmis (pavyzdžiui, pastatų statymas ant atramų, kad žiurkės negalėtų patekti į patalpas, tinklai ar spiralės nuo uodų) užtikrinama, kad turistų apgyvendinimo vietoje priemonių nuo vabzdžių ir kitų kenkėjų būtų naudojama tik tiek, kiek yra visiškai neišvengiama (1 balas).

Jeigu priemonės nuo vabzdžių ir kitų kenkėjų naudojamos, gali būti naudojamos tik tos medžiagos, kurios leidžiamos pagal ekologinio ūkininkavimo principus (nustatytus Reglamente (EB) Nr. 834/2007) arba kurioms suteiktas Bendrijos ekologinis ženklas arba kitokie nacionaliniai ar regioniniai ISO I tipo ekologiniai ženklai (1 balas).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, taip pat prireikus pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

ATLIEKOS

70. Kompostavimas (iki 2 balų)

Turistų apgyvendinimo vietoje atitinkamos organinės atliekos yra rūšiuojamos (1 balas už sodo atliekas; 1 balas už virtuvės atliekas) ir užtikrinama, kad jos būtų kompostuojamos laikantis vietos valdžios institucijos nustatytų gairių (pavyzdžiui, tai atlieka vietos institucija, tai atliekama vietoje arba tai atlieka privati agentūra).

⁽¹⁾ OL L 189, 2007 7 20, p. 1.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, taip pat prireikus pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

71. Vienkartiniai gėrimų indai (2 balai)

Turistų apgyvendinimo vietai priklausančiose ar turistų paslaugų teikėjo tiesiogiai valdomose teritorijose nesiūloma gėrimų vienkartinuose induose

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir informaciją apie tai, kokie vienkartinio naudojimo gaminiai naudojami (jei tokie gaminiai naudojami) ir kuriuose teisės aktuose reikalaujama juos naudoti.

72. Riebalų ir (arba) aliejaus šalinimas (iki 2 balų)

Yra įrengti riebalų atskyrikliai, o keptuvėse ir gruzdintuvėse naudojami riebalai ir (arba) aliejus surenkami ir atitinkamai šalinami (1 balas).

Svečiams sudarytos galimybės tinkamai šalinti pačių panaudotus riebalus ir (arba) aliejų (1 balas).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, taip pat pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

73. Naudoti tekstilės gaminiai, baldai ir kiti gaminiai (iki 2 balų)

Naudoti baldai, tekstilės gaminiai ir kiti gaminiai, pavyzdžiui, elektroninė įranga, atiduodami labdarai pagal turistų apgyvendinimo vietos politiką (2 balai) arba parduodami (1 balas) kitoms organizacijoms, kurios šiuos gaminius surenka ir skirsto.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, taip pat pateikia atitinkamus organizacijų parengtus pagrindžiamuosius dokumentus.

KITOS PASLAUGOS

74. Stogų apželdinimas (2 balai)

Ne mažiau kaip 50 % turistų apgyvendinimo vietos pastato (-ų) tinkamo (plokščio arba nedidelio nuolydžio) stogo, kuris nėra naudojamas kitais tikslais, apželdinama žole arba augalais.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, taip pat pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

75. Informavimas apie aplinką ir švietimas (iki 3 balų)

Turistų apgyvendinimo vietoje svečiams teikiama informacija apie aplinką ir svečiamieji pranešimai apie vietos biologinę įvairovę, kraštovaizdį ir aplinkos išsaugojimo priemones (1,5 balo). Svečiams organizuojamuose pasilinksminimo renginiuose taip pat yra švietimo aplinkosaugos klausimais elementų (1,5 balo).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, taip pat pateikia atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

76. Draudimas rūkyti bendro naudojimo patalpose ir kambariuose (iki 1,5 balo)

Rūkyti draudžiama 100 % vidaus bendro naudojimo patalpų ir bent 70 % kambarių (1 balas) arba bent 95 % kambarių (1,5 balo).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia informaciją apie patalpų skaičių bei pobūdį ir nurodo, kuriose iš šių patalpų nerūkoma.

77. Dviračiai (1,5 balo)

Svečiams suteikiama galimybė naudotis dviračiais. (Bent 3 dviračiai 50 kambarių.)

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų.

78. Vežimo paslaugos (1 balas)

Turistų apgyvendinimo vietoje atvykusiems svečiams, keliaujantiems visuomeniniu transportu, siūlomos vežimo paslaugos aplinkai nekenksmingomis transporto priemonėmis, pavyzdžiui, elektriniais automobiliais arba žirgų traukiamomis rogėmis.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, ir pateikia pavyzdį, kaip apie tai pranešama svečiams.

79. Gražinami arba daugkartinio naudojimo buteliai (iki 3 balų)

Turistų apgyvendinimo vietoje gėrimai siūlomi gražinamuose ir (arba) daugkartinio naudojimo buteliuose; nealkoholiniai gėrimai – 1 balas, alus – 1 balas, vanduo – 1 balas.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, taip pat pateikia atitinkamus butelių tiekėjų parengtus pagrindžiamuosius dokumentus.

80. Įkraunamų gaminių naudojimas (iki 2 balų)

Turistų apgyvendinimo vietoje naudojamos tik įkraunamos TV nuotolinio valdymo pultelių baterijos (1 balas) ir (arba) pildomos spausdintuvų ir kopijavimo aparatų dažų kasetės (1 balas).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, taip pat pateikia reikiamus baterijų tiekėjų ir (arba) dažų kasečių pildytojų parengtus pagrindžiamuosius dokumentus.

81. Popieriaus gaminiai (iki 3 balų)

Ne mažiau kaip 80 % sunaudojamo tualetinio popieriaus (servetėlių) ir (arba) raštinės popieriaus, ir (arba) spausdinimo popieriaus suteiktas Bendrijos ekologinis ženklas ar kiti nacionaliniai ar regioniniai ISO I tipo ekologiniai ženklai (po 1 balą už kiekvieną iš šių trijų kategorijų popieriaus gaminių).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia duomenis ir dokumentus (įskaitant sąskaitas faktūras), kuriuose nurodyti sunaudoti šių gaminių kiekiai ir ekologinį ženklą turinčių gaminių kiekiai.

82. Ilgalaikio naudojimo prekės (iki 3 balų)

Ne mažiau kaip 30 % bet kurios kategorijos ilgalaikio naudojimo prekių (pavyzdžiui, patalynės, rankšluosčių, staltiesių, asmeninių kompiuterių, nešiojamųjų kompiuterių, televizorių, čiužinių, baldų, skalbyklių, indų ploviklių, šaldytuvų, dulkių siurblių, grindų dangų, elektros lempučių), kurios yra turistų apgyvendinimo vietoje, įskaitant nuomojamas turistų apgyvendinimo patalpas, suteiktas Bendrijos ekologinis ženklas ar kiti nacionaliniai ar regioniniai ISO I tipo ekologiniai ženklai (po 1 balą už kiekvieną kategoriją iš ne daugiau kaip trijų ilgalaikio naudojimo prekių kategorijų).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia duomenis ir dokumentus, kuriuose nurodyti sunaudoti šių gaminių kiekiai ir ekologinį ženklą turinčių gaminių kiekiai.

83. Vietos maisto produktai (iki 3 balų)

Kiekvieno valgymo metu, įskaitant pusryčius (1,5 balo), siūlomi bent du vietos ir esamo metų laiko (švieži vaisiai ir daržovės) maisto produktai.

Jeigu taikytina, draudžiama vartoti vietos nykstančių rūšių gyvūnų produktus, pavyzdžiui, tam tikrų rūšių žuvų ar vėžiagyvių produktus, laukinių gyvūnų mėsą ir krevetes, auginamas mangrovių miškams grėsmę keliančiuose ūkiuose (1,5 balo).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją, taip pat atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

84. Ekologiškas maistas (iki 2 balų)

Bent dviejų patiekalų pagrindinės sudedamosios dalys (1 balas) arba visas meniu, įskaitant pusryčius (2 balai), yra produktai, pagaminti ūkiuose, kuriuose taikomi ekologinio ūkininkavimo metodai, nustatyti Tarybos reglamente (EB) Nr. 834/2007, arba pagaminti pagal ISO I tipo ekologiniam ženklui nustatytus reikalavimus.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją, taip pat atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

85. Patalpų oro kokybė (iki 4 balų)

Turistų apgyvendinimo vietoje rūpinamasi kuo geresne patalpų oro kokybe taikant vieną arba abi šias priemones:

- kambariai ir bendro naudojimo patalpos atitinka Tarybos direktyvos 89/106/EEB I priedo 3 punkte nustatytus reikalavimus ir juose gali būti tik tie paveikslai, dekoracijos, baldai ir kitos medžiagos, kuriems suteiktas Bendrijos ekologinis ženklas arba kitas lygiavertis mažo teršalų išmetimo kiekio ISO I tipo aplinkosaugos ženklas (2 balai),
- kambariuose ir bendrose erdvėse nenaudojamos aromatines medžiagos; patalynė, rankšluosčiai ir tekstilės gaminiai skalbiami nearomatizuotomis skalbimo priemonėmis (1 balas) ir valoma naudojant nearomatizuotas priemones (1 balas).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją, taip pat atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus. Kalbant apie reikalavimą nenaudoti aromatinių medžiagų, pakanka pateikti nearomatizuotų skalbimo ir valymo priemonių sudedamųjų dalių sąrašą.

BENDRASIS VALDYMAS**86. Turistų apgyvendinimo vietos registracija AVAS (3 balai), sertifikavimas pagal ISO standartų reikalavimus (2 balai)**

Turistų apgyvendinimo vieta yra užregistruota Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (AVAS) (3 balai) arba sertifikuota pagal standarto ISO 14001 reikalavimus (2 balai).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitinkamą registracijos AVAS ar sertifikavimo pagal standarto ISO 14001 reikalavimus liudijimą.

87. Tiekėjų registracija AVAS (1,5 balo) arba sertifikavimas pagal ISO standartų reikalavimus (1 balas)

Bent vienas iš pagrindinių produkcijos tiekėjų ar paslaugų teikėjų, aptarnaujančių turistų apgyvendinimo vietą, yra registruotas AVAS (1,5 balo) arba sertifikuotas pagal standarto ISO 14001 reikalavimus (1 balas).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia bent vieno iš pagrindinių savo tiekėjų atitinkamą registracijos AVAS ar sertifikavimo pagal standarto ISO 14001 reikalavimus liudijimą.

88. Subrangovų laikymasis privalomųjų kriterijų (iki 4 balų)

Jeigu papildomas maitinimo ir laisvalaikio ir (arba) sveikatingumo paslaugas teikia subrangovai, tos paslaugos atitinka visus šiame priede nustatytus privalomuosius kriterijus, kurie taikomi konkrečioms paslaugoms (2 balai už kiekvieną maitinimo ir gėrimo paslaugą ir (arba) laisvalaikio (sveikatingumo) įrenginius turistų apgyvendinimo vietoje).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitinkamus sutarčių su subrangovais dokumentus, susijusius su privalomųjų kriterijų laikymusi.

89. Energijos ir vandens skaitikliai (1 balas)

Turistų apgyvendinimo vietoje yra įrengti papildomi energijos ir vandens skaitikliai, kad būtų galima kaupti duomenis apie įvairios veiklos metu ir įvairių mašinų, pavyzdžiui, kambarių, skalbimo ir virtuvės paslaugų, ir (arba) specialių prietaisų, pavyzdžiui, šaldytuvų, skalbyklių ir t. t., sunaudojamą energijos ir vandens kiekį.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas išsamiai paaiškina, kaip turistų apgyvendinimo vieta atitinka šį kriterijų, ir pateikia surinktų duomenų analizę (jei ji parengta).

90. Papildomi aplinkosaugos veiksmai (ne daugiau kaip 3 balai)

Vienas iš dviejų:

- a) papildomi aplinkosaugos veiksmai (iki 1,5 balo už kiekvieną veiksma, bet ne daugiau kaip 3 balai). Turistų apgyvendinimo vietos administracija imasi papildomų veiksmy, be ty, kurie kaip kriterijai nurodyti šiame skyriuje arba A skyriuje, siekdama gerinti turistų apgyvendinimo vietos aplinkosauginį veiksmingumą. Paraiškos vertinimą atliekanti kompetentinga institucija už šiuos veiksmus skiria papildomų balų, bet ne daugiau kaip po 1,5 balo už vieną veiksma.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir išsamiai apibūdina kiekvieną papildomą veiksma, į kurį jis nori, kad būtų atsižvelgiama.

Arba:

- b) ekologinio ženklo suteikimas (3 balai). Turistų apgyvendinimo vietai suteiktas nacionalinis arba regioninis ISO I tipo ekologinis ženklas.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia tinkamus įrodymus, kad jam suteiktas ekologinis ženklas.
